

Byla T-208/06

Quinn Barlo Ltd ir kt.

prieš

Europos Komisiją

„Konkurencija — Karteliai — Metakrilatų rinka — Sprendimas, kuriuo konstatuotas EB 81 straipsnio ir EEE susitarimo 53 straipsnio pažeidimas — Vieno pažeidimo sąvoka — Pažeidimo trukmė — Baudos — Pažeidimo sunkumas — Lengvinančios aplinkybės“

2011 m. lapkričio 30 d. Bendrojo Teismo (trečioji kolegija) sprendimas . . . II - 7964

Sprendimo santrauka

1. *Konkurencija — Karteliai — Suderinti veiksmai — Žala konkurencijai — Vertinimo kriterijai — Antikonkurencinis tikslas — Pakankamas konstatavimas*
(EB 81 straipsnio 1 dalis)
2. *Konkurencija — Karteliai — Suderinti veiksmai — Sąvoka — Priežastinio ryšio tarp įmonių veiksmų suderinimo ir elgesio rinkoje būtinumas — Šio priežastinio ryšio egzistavimo prezumpcija*
(EB 81 straipsnio 1 dalis)
3. *Konkurencija — Karteliai — Sudėtinis pažeidimas, turintis susitarimo ir suderintų veiksmų elementų — Vienas kvalifikavimas kaip „susitarimo ir (arba) suderintų veiksmų“ — Leistinumai*
(EB 81 straipsnio 1 dalis)

4. *Konkurencija — Administracinė procedūra — Komisijos sprendimas, kuriuo konstatuojamas pažeidimas — Įrodinėjimo priemonė — Rėmimasis įrodymų visetu — Įrodomosios galios laipsnis, reikalingas atskiriems įrodymams
(EB 81 straipsnio 1 dalis)*
5. *Konkurencija — Karteliai — Įmonės dalyvavimas antikonkurencinėje iniciatyvoje — Įmonės nebylaus pritarimo ir viešo neatsiribojimo pakankamumas jos atsakomybei pripažinti
(EB 81 straipsnio 1 dalis)*
6. *Konkurencija — Administracinė procedūra — Komisijos sprendimas, kuriuo konstatuojamas pažeidimas — Naudojimasis kitų atliekant pažeidimą dalyvavusių įmonių pareiškimais kaip įrodymais — Leistinumai — Sąlygos
(EB 81 ir 82 straipsniai)*
7. *Bendrijos teisė — Principai — Pagrindinės teisės — Nekaltumo prezumpcija — Procedūra konkurencijos srityje — Taikymas
(EB 81 straipsnio 1 dalis)*
8. *Konkurencija — Karteliai — Draudimas — Pažeidimai — Susitarimai ir suderinti veiksmai, sudarantys vieną pažeidimą — Atsakomybės už visą pažeidimą priskyrimas vienai įmonei — Sąlygos
(EB 81 straipsnio 1 dalis)*
9. *Bendrijos teisė — Aiškinimas — Institucijų aktai — Motyvavimas — Atsižvelgimas*
10. *Konkurencija — Administracinė procedūra — Komisijos sprendimas, kuriuo konstatuojamas pažeidimas — Komisijos pareiga įrodyti pažeidimą ir jo trukmę
(EB 81 straipsnio 1 dalis)*
11. *Konkurencija — Baudos — Dydis — Nustatymas — Kriterijai — Pažeidimo sunkumas — Kiekvienos įmonės dalyvavimo sunkumas
(Tarybos reglamento Nr. 17 15 straipsnio 2 dalis; Komisijos pranešimas 98/C 9/03)*

12. *Konkurencija — Baudos — Dydis — Nustatymas — Kriterijai — Konkretus poveikis rinkai — Pareiga įrodyti tokių poveikį kvalifikuojant pažeidimą kaip labai sunkų — Nebuvimas (Tarybos reglamento Nr. 17 15 straipsnio 2 dalis; Komisijos pranešimas 98/C 9/03)*
13. *Konkurencija — Baudos — Dydis — Nustatymas — Kriterijai — Pažeidimo sunkumas — Lengvinančios aplinkybės — Pasyvus ar prisitaikėliškas įmonės vaidmuo (EB 81 straipsnis; Tarybos reglamento Nr. 17 15 straipsnis; Komisijos pranešimas 98/C 9/03)*
14. *Konkurencija — Baudos — Dydis — Nustatymas — Kriterijai — Lengvinančios aplinkybės — Skirtingas nei kartelyje sutartas elgesys (Tarybos reglamento Nr. 17 15 straipsnio 2 dalis; Komisijos pranešimas 98/C 9/03)*

1. Norint įvertinti, ar suderinti veiksmai draudžiami pagal EB 81 straipsnio 1 dalį, nereikia nagrinėti konkretaus tokių veiksmų poveikio, jeigu paaiškėja, kad jų tikslas – konkurencijos bendrojoje rinkoje trukdymas, ribojimas arba iškraipymas. Todėl nebūtina nagrinėti suderintų veiksmų poveikio, kai įrodytas jų anti-konkurencinis tikslas.

rinkoje po šio suderinimo ir priešastinių ryši tarp šių dviejų elementų, reikia preziumuoti, tik jei nėra priešingų įrodymų, kuriuos turi pateikti suinteresuotieji subjektai, jog veiksmus derinusios ir toliau rinkoje veikiančios įmonės, nustatydamos savo elgesį joje, atsižvelgia į informaciją, kuria pasikeitė su konkurentais.

(žr. 39 punktą)

(žr. 40 punktą)

2. Pagal EB 81 straipsnio 1 dalį, net jei suderintų veiksmų sąvoka, be suinteresuotųjų įmonių veiksmų suderinimo, apima elgesį
3. Sąvokos „susitarimas“ ir „suderinti veiksmai“, kaip jos suprantamos pagal

EB 81 straipsnio 1 dalį, suvokiamos kaip tokio paties pobūdžio susitarimai, kurie skiriasi tik savo intensyvumu ir pasireiškimo formomis.

sudarančias aplinkybes. Šiuo atveju ji turi remtis tiksliais ir nuosekliais įrodymais, kad pagrįstą tvirtą įsitikinimą, jog pažeidimas padarytas.

Nagrinėjant sudėtingą pažeidimą, kuriame per kelerius metus dalyvavo keli gamintojai, kurie siekė kartu reguliuoti rinką, negalima reikalauti, kad Komisija tiksliai kvalifikuotų kiekvienos įmonės konkrečiu momentu padarytą pažeidimą, susitarimą ar suderintus veiksmus, nes bet kuriuo atveju ir viena, ir kita pažeidimo forma numatyta EB 81 straipsnyje.

Tačiau kiekvienas Komisijos pateiktas įrodymas nebūtinai turi atitikti šiuos kriterijus kiekvieno pažeidimo elemento atžvilgiu. Pakanka, kad šiuos reikalavimus bendrai atitiktų institucijos pateiktų įrodymų visetas.

Šiame kontekste dvigubas pažeidimo kvalifikavimas kaip „susitarimo ir suderintų veiksmų“ turi būti suprantamas kaip reiškiantis visumą, sudarytą iš faktinių aplinkybių, kurių vienos kvalifikuojamos kaip susitarimai, o kitos – kaip suderinti veiksmai pagal EB 81 straipsnio 1 dalį, kurioje nenumatytas konkrečiai tokios sudėtinio pažeidimo rūšies kvalifikavimas.

Įrodymai, kuriais Komisija remiasi sprendime, kad įrodytų, jog įmonė pažeidė EB 81 straipsnio 1 dalį, turi būti vertinami ne atskirai, bet kartu, kaip visetas.

(žr. 43–45 punktus)

(žr. 34, 41 ir 42 punktus)

4. Kiek tai susiję su pažeidimo įrodymų vertinimu, Komisija turi pateikti pakankamai įrodymų, teisiškai patvirtinančių EB 81 straipsnio 1 dalies pažeidimą
5. Komisijai pakanka įrodyti, jog atitinkama įmonė dalyvavo susitikimuose, kuriuose buvo sudaryti antikonkurenciniai susitarimai, ir aiškiai jiems neprieštaravo. Kai dalyvavimas tokiuose susitikimuose yra nustatytas, ši įmonė turi pateikti

įrodymų, patvirtinančių, kad ji tuose susitikimuose nesiekė jokio antikonkurencinio tikslo ir pareiškė savo konkurentams dalyvavusi dėl to, kad turėjo kitokių ketinimų nei jie.

negali būti prilyginama tvirtam ir aiškiam prieštaravimui.

(žr. 47–50 punktus)

Priežastis, pagrindžianti šį teisės principą, yra ta, kad dalyvaudama minėtame susitikime ir viešai neatsiribodama nuo jo turinio įmonė leido manyti kitiems dalyviams, kad ji sutinka su jo rezultatu ir vykdytų nustatytus reikalavimus.

Be to, aplinkybė, kad įmonė neįgyvendina susitikimo, turėjusio antikonkurencinį tikslą, sprendimų, negali panaikinti jos atsakomybės už dalyvavimą kartelyje, jei ji viešai neatsiribojo nuo jo turinio.

Beje, viešo atsiribojimo sąvoka, kaip atleidimo nuo atsakomybės sąlyga, turi būti aiškinama griežtai. Konkrečiai kalbant, ūkio subjekto neišreikšta nuomonė vykstant susitikimui, per kurį buvo derinami neteisėti veiksmai dėl konkretaus klausimo, susijusio su kainų politika,

6. Konkurencijos srityje jokia Europos Sąjungos teisės nuostata ar bendrasis principas nedraudžia Komisijai remtis vienos įmonės atžvilgiu kitų kaltinamų įmonių pareiškimais. Taigi, pagal Komisijos pranešimą apie atleidimą nuo baudų ir baudų sumažinimą kartelių atveju padaryti pareiškimai vien dėl tos priežasties negali būti laikomi neturinčiais įrodomosios galios.

Tam tikrą nepasitikėjimą pagrindinių neteisėto kartelio dalyvių savanoriškais pareiškimais galima suprasti, nes šie dalyviai gali stengtis sumažinti savo įtaką pažeidimui ir padidinti kitų įtaką. Vis dėlto atsižvelgiant į pranešime dėl bendradarbiavimo numatytos procedūros vidinę logiką prašymas taikyti pranešimą dėl bendradarbiavimo, siekiant, kad būtų sumažinta bauda, nebūtinai skatina pateikti iškreiptus įrodymus apie kitus inkriminuojamo kartelio dalyvius. Bet koks

mėginimas suklaidinti Komisiją gali turėti įtakos vertinant bendrovės bendradarbiavimo nuoširdumą ir išsamumą, o tai savo ruožtu gali turėti įtakos bendrovės galimybei visiškai pasinaudoti pranešimo dėl bendradarbiavimo nuolaidomis.

į nuoseklius įrodymus, patvirtinančius šių pareiškimų svarbą, ir įrodymų, kad jos siekė sumažinti savo įtaką pažeidimui ir padidinti kitų įmonių įtaką, nebuvimą. Beje, pareiškimo svarba atskirais atvejais turi įtakos reikalaujamo patvirtinimo lygiui.

Konkrečiai kalbant, darytina išvada, kad jei asmuo pripažįsta, jog padarė pažeidimą, ir sutinka, kad yra faktinių aplinkybių, kurios tiesiogiai neatsispindi nagrinėjamuose dokumentuose, tai *a priori* reiškia, kad tas asmuo yra nusprendęs sakyti tiesą, jei nėra konkrečių aplinkybių, patvirtinančių, jog yra priešingai. Taigi, pareiškimai, nenaudingi juos pateikiančiajam, iš principo turi būti laikomi ypač patikimais.

Tačiau dėl dalyvavimo kartelyje kaltinamos įmonės pareiškimas, kurio teisingumą ginčija kelios kitos kaltinamos įmonės, negali būti vertinamas kaip pakankamas nagrinėjamų aplinkybių įrodymas, jei jis neparemtas kitais įrodymais.

Nagrinėdamas įmonių, pateikusių prašymus pagal pranešimą dėl bendradarbiavimo, pareiškimų įrodomąją vertę Bendrasis Teismas visų pirma atsižvelgia

Vien aplinkybė, kad pareiškimas buvo padarytas labai vėlyvoje procedūros stadijoje, būtent atsakant į pranešimą apie kaltinimus, negali paneigti šio pareiškimo, kurį reikia nagrinėti atsižvelgiant į visas šioje byloje svarbias aplinkybes, įrodomosios galios. Tačiau toks prašymas turi mažesnę įrodomąją galią, nei būtų turėjęs, jei būtų padarytas spontaniškai, neatsižvelgiant į kitos įmonės padarytą pareiškimą. Konkrečiai kalbant, kai prašymą atleisti nuo baudos ar ją sumažinti teikianti įmonė žino informaciją, kurią Komisija surinko atlikusi tyrimą, pranešime dėl bendradarbiavimo numatytos procedūros vidinė logika, pagal kurią bet koks mėginimas suklaidinti Komisiją gali turėti įtakos vertinant įmonės nuoširdumą ir bendradarbiavimo išsamumą, netaikoma tokia apimtimi, kaip tuo atveju, kai pareiškimas padarytas spontaniškai, nežinant Komisijos kaltinimų. Be to, argumentai, kad pagal pranešimą apie kaltinimus padaryti pareiškimai yra nenaudingi juos pateikiančiajam ir iš principo turėtų būti laikomi ypač patikimais, gali

ne visai tikti tuo atveju, kai į pranešimą apie kaltinimus atsako teikianti prašymą atleisti nuo baudos ar ją sumažinti įmonė.

kurias gali būti skirtos vienkartinės arba periodiškai mokamos baudos.

(žr. 57 ir 58 punktus)

(žr. 52–56, 97, 108 ir 109 punktus)

7. Kalbant apie teisminės kontrolės apimtį reikia pažymėti, kad, nagrinėdamas ieškinį dėl sprendimo taikyti EB 81 straipsnio 1 dalį panaikinimo, Bendrasis Teismas paprastai turi atlikti išsamų patikrinimą, ar tenkinamos visos EB 81 straipsnio 1 dalies taikymo sąlygos.

8. Atsižvelgiant į konkurencijos taisyklių pažeidimų pobūdį bei su jais susijusių sankcijų pobūdį ir griežtumo lygį, atsakomybė už šių pažeidimų padarymą yra individualaus pobūdžio.

EB 81 straipsnio 1 dalyje nurodyti susitarimai ir suderinti veiksmai būtinais atsiranda bendradarbiaujant kelioms įmonėms, kurios visos yra pažeidimo bendravykėdės, tačiau jų dalyvavimas gali būti įvairių formų, atsižvelgiant, be kita ko, į atitinkamos rinkos ypatybes ir kiekvienos įmonės padėtį toje rinkoje, siekiamus tikslus bei pasirinktas ar numatytas įgyvendinimo priemones.

Kilus abejonių teismas jas turėtų spręsti įmonės, kuriai skirtas pažeidimą konstatuojantis sprendimas, naudai, kaip reikalaujama pagal nekaltumo prezumpcijos principą, kuris, kaip bendrasis Sąjungos teisės principas, taikomas, be kita ko, ir procedūroms dėl įmonėms taikomų konkurencijos taisyklių pažeidimų, per

Tačiau vien to, kad kiekviena įmonė dalyvauja atliekant pažeidimą pasirinkdama sau priimtinius būdus, nepakanka, kad būtų panaikinta jos atsakomybė už visą pažeidimą, įskaitant kitų dalyvaujančių įmonių praktiškai įgyvendintus veiksmus, kuriais siekiama to paties antikonkurencinio tikslo ar poveikio.

Be to, EB 81 straipsnio 1 dalis gali būti pažeista ne tik atskiru veiksmu, bet ir keliais veiksmis arba tęstine veika. Šio aiškinimo negalima užginčyti motyvuojant tuo, kad viena ar kelios šių kelių veiksmų ar tęstinio elgesio sudedamosios dalys taip pat galėtų būti pripažintos atskiru minėtos nuostatos pažeidimu. Jei įvairiais veiksmais vykdomas „bendras planas“, nes siekiama vieno tikslo – iškreipti konkurenciją bendrojoje rinkoje, Komisija turi teisę nustatyti atsakomybę už tokius veiksmus, atsižvelgdama į atitinkamos įmonės vaidmenį visam pažeidimui, net jei nustatyta, kad atitinkama įmonė tiesiogiai dalyvavo tik vienoje ar keliuose pažeidimo sudedamosiose dalyse. Maža to, vien aplinkybė, kad įmonė nevykdė veiklos atitinkamame sektoriuje, nebūtinai reiškia, jog ši įmonė negali būti pripažinta atsakinga už visą vieną kartelį.

galėjo protingai jį numatyti ir buvo pasirėngusi prisiimti riziką.

Įmonė gali būti laikoma atsakinga už visą kartelį tik jeigu, pirma, žinojo ar neišvengiamai turėjo žinoti, jog susitarimas, kurio dalyvė ji buvo, ypač dalyvaudama reguliariuose daugelį metų organizuojamuose susitikimuose, buvo bendro plano, skirto iškreipti konkurencijai, dalis, ir, antra, šis planas apėmė visas kartelio sudedamąsias dalis. Vien to, kad susitarimo, kurį sudarant dalyvavo įmonė, ir viso kartelio tikslai sutampa, nepakanka, kad įmonę būtų galima laikyti dalyvavusia visame kartelyje. Jos dalyvavimas sudarant atitinkamą susitarimą gali būti prisijungimo prie to viso kartelio išraiška tik tuo atveju, jei įmonė, dalyvaudama sudarant susitarimą, žinojo ar turėjo žinoti, kad taip prisijungė prie viso kartelio.

Kad įrodytų, jog įmonė dalyvavo darant tokį vieną pažeidimą, Komisija turi įrodyti, kad ši įmonė ketino savo elgesiu prisidėti prie bendrų visų dalyvių siektų tikslų ir kad žinojo apie tikrąjį kitų įmonių, siekiant tų pačių tikslų, planuotą ar praktiškai įgyvendintą elgesį ar kad ji

Remiantis vien tuo, jog įmonė žinojo antikonkurencinius tikslus, susijusius su vienu iš atitinkamo sektoriaus produktų, ir jų siekė, negalima daryti išvados, kad ji žinojo apie vieno kartelio vieną tikslą visame šiame sektoriuje. Vieno tikslo

sąvokos turinio negalima apibrėžti pateikiant bendro pobūdžio nuorodą į konkurencijos konkrečioje rinkoje iškraipymą, nes įtaka konkurencijai, kaip tikslas ar poveikis, yra neatskiriama bet kokio elgesio, kuriam taikoma EB 81 straipsnio 1 dalis, elementas. Toks vieno tikslo apibrėžimas gali iš dalies panaikinti vieno ir tęstinio pažeidimo sąvokos prasmę, jei jo padarinys būtų toks, kad keletas su ekonominiu sektoriumi susijusių veiksmų, draudžiamų EB 81 straipsnio 1 dalimi, būtų nuolat kvalifikuojami kaip vieną pažeidimą sudarantys elementai.

(žr. 125–128, 143, 144, 149 punktus)

9. Akto rezoliucinė dalis neatskiriama nuo motyvuojamosios dalies ir prireikus turi būti aiškinama atsižvelgiant į motyvus, kuriais vadovaujantis jis buvo priimtas.

(žr. 131 punktą)

10. Pažeidimo trukmė yra vienas iš elementų, kuriuos apima pažeidimo sąvoka pagal EB 81 straipsnio 1 dalį, ir jį iš esmės turi įrodyti Komisija. Pagal teismo praktiką reikalaujama, kad nesant įrodymų, tiesiogiai pagrindžiančių pažeidimo trukmę,

Komisija turi remtis bent faktinių aplinkybių, pakankamai artimų laiko atžvilgiu, įrodymais, dėl kurių būtų galima pagrįstai manyti, kad pažeidimas nepertraukiamai tęsiasi tarp dviejų konkrečių datų.

Beje, tai, jog tas kartelis nebuvo laikinai nutrauktas, neleidžia atmesti galimybės, jog vienas ar daugiau jo dalyvių buvo tam tikram laikotarpiui nutraukę savo dalyvavimą jame.

Jei du neteisėtus veiksmus skiriantis laikotarpis yra reikšmingas kriterijus nustatant pažeidimo tęstinumą, klausimas, ar šis laikotarpis yra pakankamai ilgas, kad būtų konstatuotas laikinas pažeidimo nutraukimas, negali būti nagrinėjamas abstrakčiai. Atvirkščiai, jį reikia vertinti atsižvelgiant į nagrinėjamo kartelio veikimą, pavyzdžiui, tam tikrais atvejais į specialias atitinkamos įmonės dalyvavimo jame sąlygas.

(žr. 155, 156, 159 punktus)

11. Nustatant baudos už konkurencijos taisyklių pažeidimą dydį pagal Baudų, skiriamų pagal Reglamento Nr. 17 15 straipsnio 2 dalį ir EAPB sutarties 65 straipsnio 5 dalį, nustatymo metodo gaires, reikia

skirti pažeidimo sunkumo vertinimą, kuris padeda nustatyti bendrą pradinį baudos lygį, nuo kiekvienos suinteresuotosios įmonės dalyvavimo darant pažeidimą sunkumo vertinimo, kuris turėtų būti nagrinėjamas vertinant sunkinančias ir lengvinančias aplinkybes.

Tačiau nustatydama pradinę baudą Komisija neprivalo vertinti konkrečios įmonės elgesio padarinių. Nustatant bendrą baudos dydį poveikis, į kurį reikia atsižvelgti nustatant bendrą baudų lygį, yra ne tas, kuris išplaukia iš realios veiklos, kurią tvirtina vykdydžiusi įmonė, o tas, kuris išplaukia iš viso pažeidimo, kurio dalyvė ji buvo.

Minėtų gairių 2 ir 3 punktuose numatytas pagrindinės baudos pakeitimas, atsižvelgiant į tam tikras individualias kiekvienos įmonės atveju sunkinančias ir lengvinančias aplinkybes. Konkrečiai kalbant, gairių 3 punkte „Lengvinančios aplinkybės“ nustatytas negalutinis aplinkybių, dėl kurių gali būti sumažintas pagrindinis baudos dydis, sąrašas. Jame nurodytas pasyvus įmonės elgesys darant pažeidimą, susitarimų neįgyvendinimas praktikoje, pažeidimo nutraukimas Komisijai įsikišus, pagrįstos pažeidėjo abejonės dėl savo neteisėto antikonkurencinio elgesio, pažeidimai, padaryti dėl aplaidumo arba neatsargumo, ir aktyvus įmonės bendradarbiavimas tyrimo metu, nepatenkantis į pranešimo dėl bendradarbiavimo taikymo sritį.

Jeigu įmonė nėra atsakinga už visą kartelį, o gali būti apkaltinta tik dėl šio kartelio dalies, į šią aplinkybę turi būti atsižvelgta nustatant pradinės baudos dydį. Tokiu atveju konkurencijos teisės normų pažeidimas neišvengiamai yra daug mažesnis nei pažeidimas, kuriuo kaltinami visose kartelio dalyse dalyvavę pažeidėjai, kurie labiau prisidėjo prie šio kartelio veiksmingumo ir sunkumo nei pažeidėjas, dalyvavęs tik vienoje to paties kartelio dalyje. Įmonei jokių būdu negalima skirti baudos, kurios dydis apskaičiuojamas pagal jos vaidmenį atliekant slaptus veiksmus, už kuriuos ji neatsakinga.

(žr. 183–185, 197–200 punktus)

12. Vertinant Bendrijos konkurencijos taisyklių pažeidimo sunkumą, siekiant nustatyti įmonei skiriamos pradinės baudos dydį, iš Baudų, skiriamų pagal Reglamento Nr. 17 15 straipsnio 2 dalį ir EAPB sutarties 65 straipsnio 5 dalį, nustatymo metodo gairių matyti, kad horizontalių kainų kartelius arba rinkų padalijimo kartelius galima kvalifikuoti kaip labai sunkius pažeidimus remiantis tik pačių jų pobūdžiu, ir Komisija neprivalo įrodyti konkretaus pažeidimo poveikio rinkai. Iš tiesų už tokius kartelius dėl paties jų pobūdžio reikia skirti griežčiausias baudas. Galimas konkretus poveikis rinkai ir visų pirma atsakymas į klausimą, kokių mastu konkurencijos ribojimas lėmė didesnę rinkos kainą nei ta, kuri būtų nesant kartelio, nėra lemiamas kriterijus nustatant baudos dydį.

tikrieji kartelio nariai dalyvavo susitikimuose, taip pat jos vėlesnis įėjimas į rinką, kurioje vyko pažeidimas, nepaisant dalyvavimo atliekant šį pažeidimą trukmės, arba tai, kad trečiųjų įmonių, dalyvavusių darant pažeidimą, atstovai apie tai aiškiai pareiškė.

(žr. 224 punktą)

(žr. 189 punktą)

14. Pripažįstant lengvinančią aplinkybę dėl neteisėtų susitarimų netaikymo ar veiksmų nederinimo praktikoje, kaip tai numatyta Baudų, skiriamų pagal Reglamento Nr. 17 15 straipsnio 2 dalį ir EAPB sutarties 65 straipsnio 5 dalį, nustatymo metodo gairių 3 punkto antroje įtraukoje, reikia patikrinti, ar atitinkamos įmonės nurodytos aplinkybės patvirtina, jog neteisėtų susitarimų galiojimo laikotarpiu ieškovė iš tikrųjų jų netaikė konkuruodama rinkoje, arba bent tai, ar ji taip aiškiai ir reikšmingai pažeidė šį kartelį įgyvendinančius įsipareigojimus, kad sutrukdė paties kartelio veikimui.

13. Pasyvus elgesys reiškia, jog įmonė elgiasi „kukliai“, t. y. rengiant vieną ar daugiau antikonkurencinių susitarimų aktyviai nedalyvauja. Aplinkybe, patvirtinančia pasyvų įmonės vaidmenį kartelyje, gali būti laikoma tai, kad ji daug rečiau nei

(žr. 231 punktą)